

FINANSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 55/2002 rd

Statsrådets utredning med anledning av en uppdatering av Finlands stabilitetsprogram

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 4 december 2002 statsrådets utredning med anledning av en uppdatering av Finlands stabilitetsprogram (E 124/2002 rd) till finansutskottet för eventuella åtgärder.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts av finansutskottets skatte-delegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finansråd, biträdande avdelningschef Anne Brunila, finansministeriet.

STATSRÅDETS UTREDNING

Uppdatering av Finlands stabilitetsprogram år 2002

Enligt den tillväxt- och stabilitetspakt som kompletterar fördraget om Europeiska unionen skall den offentliga ekonomin på medellång sikt vara i balans eller visa ett överskott.

Regeringen angav i uppdateringen av stabilitetsprogrammet år 2001 som sitt mål att överskottet i den offentliga ekonomin skall vara 2—2,5 % under åren 2002—2004. Det målsatta minimiöverskottet för statsfinanserna på 1,5 % nåddes inte i programmet och därför meddelade regeringen att man vid förhandlingarna om anslagsramarna våren 2002 diskuterar hur ett strukturellt överskott i statsfinanserna kan uppnås år 2003. I samband med rambesluten konstaterade regeringen att regeringens centrala mål alltså är att uppnå ett strukturellt överskott i statsfinanserna för att statsskulden skall kunna

reduceras och det skall finnas beredskap för det finansieringstryck som uppstår i den offentliga ekonomin och när befolkningen åldras. Målet förutsätter inte bara en strikt budgetekonomi utan också strukturella reformer i den offentliga ekonomin och på arbetsmarknaden. Reformen av pensionssystemet spelar en viktig roll.

Trots den fortsatt låga ekonomiska tillväxten och utgiftsökningen torde den finansiella balansen inom den offentliga sektorn i år och nästa år bli något bättre än vad som beräknades i föregående uppdatering av stabilitetsprogrammet. Överskottet i den offentliga ekonomin beräknas år 2002 bli cirka 1 procentenhet och år 2003 cirka 0,5 procentenhet större än vad som angavs i uppdateringen av stabilitetsprogrammet år 2001. Att överskottet blir större än väntat år 2002 beror på att skatteinkomsterna stigit snabbare än

beräknat. Statsfinanserna beräknas nu visa ett fortsatt litet överskott under dessa år.

Trots att den offentliga sektorns finansiella situation sannolikt blir bättre än väntat både 2002 och 2003, kommer särskilt minskningen i den så kallade börskänsliga skattebasen efter nedgången i aktiekurserna att försämra den offentliga ekonomins finansiella situation i jämförelse med tidigare år. Den offentliga sektorns överskott går år 2002 ner med cirka 1 procentenhet från föregående år till 3,8 % av bruttonationalprodukten. Överskottet försämras ytterligare både 2003 och 2004, men förbättras därefter något. År 2006 beräknas den offentliga sektorns överskott i relation till bruttonationalprodukten bli 2,8 %.

I enlighet med skyldigheterna i stabilitets- och tillväxtpakten vidtar regeringen omedelbart de korrigerande åtgärder som den finner nödvändiga om uppnåendet av stabilitetsprogrammets mål allvarligt äventyras.

Behandlingen av stabilitetsprogrammet i Finland

Uppdateringen av stabilitetsprogrammet år 2002 har gjorts efter det att budgetpropositionen för 2003 har avlåtit. Uppdateringen följer den uppförandekod som godkänts av EU-rådet i juli 2001. Dokumentet lämnas till de behöriga EU-institutionerna inom den avtalade tidsfristen (15.10—1.12.2002) efter att statsrådets allmänna sammanträde har behandlat dokumentet. Uppdateringen av stabilitetsprogrammet sänds till riksdagen för kännedom på samma sätt som de tidigare programmen.

I Finland hålls riksdagsval våren 2003 och efter valet utses en ny regering. Därmed är stabilitetsprogrammet riktgivande när det gäller åren 2004—2006.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Uppdateringen av Finlands stabilitetsprogram år 2002 har behandlats av statsrådets allmänna sammanträde och sänts till EU:s institutioner i enlighet med den uppförandekod som godkänts av EU-rådet. Programmet har därefter delgetts riksdagen såsom de tidigare programmen. Utskottet anser därför att det inte finns anledning att i detta sammanhang desto vidare ta ställning till substansfrågorna.

Men finansutskottet vill uppmärksamma sätet att behandla frågan.

Nationella stabilitetsprogram är viktiga styrinstrument för den gemensamma ekonomiska politiken och det är viktigt med alla staters engagemang för sitt eget stabilitetsprogram. För att

främja denna målsättning är det enligt utskottet tillrådligt att stabilitetsprogrammen behandlas på bredare basis i medlemsstaterna. För Finlands del innebär detta att programmet skall delges riksdagen i så god tid att riksdagen har möjlighet att vid behov ta ställning till frågan innan Finlands svar sänds till EU. Vid utfrågningen av sakkunniga har det anförts att ett bredare engagemang av det här slaget är önskvärt också i övriga medlemsstater.

Utlåtande

Finansutskottet meddelar

att behandlingssättet förnyas på det ovan nämnda sättet.

Helsingfors den 17 januari 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Maria Kaisa Aula /cent
medl. Olavi Ala-Nissilä /cent
Pirjo-Riitta Antvuori /saml
Seppo Kääriäinen /cent
Reijo Laitinen /sd
Markku Laukkanen /cent
Hanna Markkula-Kivisilta /saml
Tuija Nurmi /saml

Ola Rosendahl /sv
Matti Saarinen /sd
Anni Sinnemäki /gröna
Sakari Smeds /kd
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Mikko Kuoppa /vänst.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.